

PLAN DZIAŁANIA KT 319 ds. Produktów biobazowych

STRESZCZENIE

W zakresie tematycznym KT 319 znajdują się normy dotyczące terminologii, wymagań, metod badań, pobierania i przygotowywanie próbek, kryteriów zrównoważonego rozwoju produktów biobazowych.

Przez produkty biobazowe rozumie się produkty całkowicie lub częściowo pochodzące z biomasy¹. Produkty biobazowe mogą powstawać w wyniku fizycznego, chemicznego lub biologicznego przetwarzania biomasy w różnym jej stopniu, co daje mniej lub bardziej złożone produkty:

- materiały uzyskiwane z procesów fizycznych i mechanicznych np. deski, włókna z roślin jednorocznych,
- materiały uzyskiwane przez frakcjonowanie i/lub ekstrakcję np. masa celulozowa, skrobia, oleje roślinne,
- półprodukty chemicznych, fizycznych i biologicznych procesów np. etanol stosowany do biopaliw, monomery,
- półprodukty lub gotowe produkty takie jak bio-smary, biosurfaktanty, bio-rozpuszczalniki, biokompozyty, produkty biochemiczne, biopolimery.

Komisja Europejska uznała za jeden z priorytetów przyspieszenie działań normalizacyjnych w celu opracowania spójnej terminologii, horyzontalnych standardów m.in. w zakresie wymagań, metod badań, pobierania próbek, LCA (Life Cycle Assessment), kryteriów zrównoważonego rozwoju, co przyczyni się do przyspieszenia rozwoju europejskiego rynku produktów biobazowych i efektywniejszego wykorzystania zasobów produkcyjnych.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Europejska strategia w dziedzinie nauk przyrodniczych i biotechnologii zakłada promowanie konkurencyjności europejskiego rolnictwa, biotechnologii, producentów nasion i żywności w szczególności MŚP z sektora zaawansowanych technologii i innowacji.

¹ PN-EN 16575:2014-12

Rynek produktów biobazowych został zidentyfikowany przez Komisję Europejską, jako wiodący rynek w ramach inicjatywy rynków pionierskich LMI (Lead Market Initiative). Inicjatywa ta ma na celu wsparcie rynków pionierskich przez regulacje prawne, normalizację i inne działania znoszące bariery. W związku z tym Komisja Europejska wydała następujące mandaty dla CEN/CENELEC i ETSI:

- M/429 for the elaboration of a standardization programme for bio-based products,
- M/430 on bio-polymers and bio-lubricants,
- M/491 on bio-solvents and bio-surfactants,
- M/492 for the development of horizontal standards for bio-based products.

Obok promocji innowacyjności Komisja Europejska kładzie nacisk na potrzebę zrównoważonego rozwoju i opracowanie odpowiednich standardów w tym zakresie dla rynku produktów biobazowych. Pierwsze kryteria dla zrównoważonego rozwoju podaje Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Szacuje się, że w 2005 roku produkty biobazowe stanowiły 7% globalnej sprzedaży o wartości ok. 77 miliardów euro w sektorze chemicznym. Przemysł UE stanowił ok. 30% tej wartości².

Przewiduje się, że w 2025 r. udział produktów biobazowych wzrośnie do 15% z trzech bilionów dolarów sprzedaży globalnej².

Ponad 90% rocznej, globalnej produkcji tworzyw sztucznych (270 Mio ton) może być zastąpiona bio-plastikiem².

²BUSINESS PLAN CEN/TC 411 Bio-based products, 2011-10-12

Tabela 1. Szacunkowa wielkość produkcji EU w zakresie biobazowych polimerów, smarów, rozpuszczalników i surfaktantów/ środków powierzchniowo czynnych³:

EU, mln ton	Całkowita konsumpcja w 2008	Biobazowe konsumpcja w 2008	Biobazowe potencjał w 2020	Potencjał wzrostu, %/a
Tworzywa sztuczne	48	0,13	0,9	16
Smary	5,2	0,15	0,23	3,6
Rozpuszczalniki	5,0	0,63	1,1	4,8
Surfaktanty	2,7	1,52	2,3	3,5

Tabela 2. Szacunkowa wartość rynku EU biobazowych polimerów, smarów, rozpuszczalników i surfaktantów³:

EU	2008	2020
Wartość rynku, mld EUR	21	40
Udział wartości sektora biochemicznego w łącznej wartości rynku chemicznego	4.0	6.0
Zatrudnienie w produkcji biochemicznej	50,200	93,700

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Główne korzyści wynikające z realizacji prac KT to:

- standaryzacja horyzontalnych aspektów rynku produktów biobazowych, która ułatwi rozwój i wdrażanie nowych produktów i technologii,
- udział w ekologicznym i zrównoważonym kształtowaniu rynku produktów biobazowych,
- bezpośrednie korzyści dla członków KT: producentów biomasy i produktów biobazowych, organizacji rządowym, organizacji konsumenckim, instytucji badawczych, jednostek certyfikujących.

³ Report on the "Assessment of the Bio-based Products Market Potential for Innovation" September 30, 2010, Biochem (EU grant agreement no. SI2.549080-256268)

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

W skali międzynarodowej KT 319 współpracuje z CEN/TC 411 Bio-based products.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Główne cele KT 319 to:

- eliminowanie barier technicznych w handlu – ułatwienie handlu w kraju, Europie i świecie,
- harmonizacja i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań,
- promocja ochrony środowiska.

Powyższe cele mogą być osiągnięte przez:

- wdrożenie do PN Norm Europejskich (EN) i Norm Międzynarodowych (ISO), odnoszących się do terminologii, wymagań, metod badań, pobierania i przygotowywanie próbek, kryteriów zrównoważonego rozwoju produktów biobazowych,
- tłumaczenie na język polski norm EN i ISO szczególnie ważnych dla branży.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Strategia obejmuje:

- pozyskaniu do współpracy wykonawców projektów prac normalizacyjnych,
- czynny udział KT w opiniowaniu projektów norm ISO (CD, DIS, FDIS) oraz norm EN (prEN, FprEN).

4.3. Aspekty środowiskowe

Ważnym punktem w normalizacji produktów biobazowych jest ocena ich wpływu na środowisko. Aspekty takie jak biodegradacja, kompostowalność, recykling, wykorzystanie materiałów wtórnych, zanieczyszczenie wody, analiza cyklu życia i zrównoważony rozwój znajdują się w zakresie prac KT.

Szybki rozwój rynku produktów biobazowych z zachowaniem kryteriów zrównoważonego rozwoju może mieć istotny wpływ na ochronę środowiska. Oczekuje się, że dynamiczny rozwój tego rynku będzie miał bezpośredni wpływ na uniezależnienie od paliw kopalnianych i efektywniejsze wykorzystanie dostępnych zasobów.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Najważniejsze czynniki mogące zakłócać terminowe wykonanie prac normalizacyjnych to:

- brak w KT ekspertów mogących ocenić poprawność postanowień projektu normy/innego dokumentu normalizacyjnego,
- brak środków finansowych na opracowanie danej PN,
- konieczność poszukiwania wykonawcy danej normy/innego dokumentu normalizacyjnego.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Nie dotyczy.